

Hnúšťanský hlas

Kultúrno-spoločenský mesačník obyvateľov Hnúšte a okolia

Ročník XIII. Číslo 8-9. Rozširované bezplatne. august-september 2017
www.hnusta.sk www.mskshnusta.sk mskshnusta.org

A je to tu. Letné prázdniny sa skončili. Ale niet sa čoho obávať. Čo chvíľa budú ďalšie. Školský rok 2017/2018 sa začína 1. septembra 2017. Školské vyučovanie sa začína 4. septembra 2017 (pondelok). Školské vyučovanie v prvom polroku školského roka sa končí 31. januára 2018. Školské vyučovanie v druhom polroku sa začne 1. februára 2018 a končí sa 29. júna 2018. Najbližšie prázdniny na školákov čakajú koncom októbra, keď si od školy oddýchnu dva dni – 30. a 31. októbra. Termíny prázdnin zverejnilo ministerstvo školstva v pedagogicko-organizačných pokynoch na školský rok

2017/2018. Po jesenných októbrových prázdninách nasledujú približne dvojtýždňové vianočné. Žiaci si budú užívať voľné dni od 23. decembra do 5. januára. V druhý februárový deň majú deti deň voľna kúsok po tom, čo si preberú polročné vysvedčenia. Jarné prázdniny odštartujú vo februári v Banskobystrickom kraji. Tam si žiaci od školy oddýchnu od 19. do 23. februára. Poslednými prázdninami pred dvojmesačným letným voľnom sú veľkonočné prázdniny. Tie budú od 29. marca do 3. apríla 2018.

Zdroj: internet

EFEKTÍVNE VYUŽITE VOĽNÝ ČAS VAŠICH DETÍ

Umenie nás robí ľuďmi,
empatickejšími,
tolerantnejšími, vedomjšími
si vlastnej hodnoty.
Deťom pomáha dospieť
do vyrovnaných
osobností, ochotnejších sa
učiť stále niečo nové,
napredovať, vyvíjať sa
nie len pre svoj vlastný
prospech, ale aj pre
prospech celej
spoločnosti.

PONUKA KRÚŽKOV A SÚBOROV MSKS:

- DETSKÝ FOLKLÓRNY SÚBOR ZRKADIELKO
- SÚBOR MODERNÉHO TANCA ECHO
- DETSKÝ DIVADELNÝ SÚBOR KUKÁTKO
- HNÚŠŤANSKÉ BÁBKOVÉ DIVADLO HNUBADLO
- ŠACH PRE DETI
- DEKORKO (PRE MAMIČKY S DEŤMI)
- PUPIL'S ENGLISH (PRE DETI VO VEKU 5-6 R.)

TEŠÍME SA NA VÁS 4.9.2017 O 14:00 HOD. V SPOLOČENSKEJ SÁLE DK

Organ v evanjelickom chráme Božom má výročie

Zo zmluvy o diele podpísanej v máji roku 1907 sa dozvedáme meno výrobcu i jeho cenu. Postavila ho firma JOZEF ANGSTER A SYN - továrň na výrobu organov a harmónií z maďarského Pátkostolia (Pécs). Objednávateľom bola evanjelická cirkev a tá sa zaviazala zaplatiť za organ 5.500,- korún v nasledovných splátkach: pri podpise zmluvy 1.000,- korún, pri odovzdaní organu 3.950,- Sk a po roku aj 6% úrok vo výške 550,- korún. Objednávateľ sa tiež zaviazal, že jednotlivé časti organu dopravené železnicou, preniesie do kostola na vlastné náklady, prázdne prenosky vráti späť na stanicu a že počas montáže poskytne pracovníkom voľný byt a operateru a jedného pomocného pracovníka. Firma Angster dala na organ 5 ročnú záruku, ktorá sa nevzťahovala na vplyv počasia a rozladenie nástroja. Organ je vzduchový, rúrkový, dvojmanuálový s pedálom a normálnou farbou klaviatúr. Vzdušnice majú registrované kancelary a podľa Solymosiho zoznamu sú taškové. Traktúry sú

pneumatické. Prvý manuál C-f'' obsahuje: Oktávu, principál, bourdon, gambu, flautu cuspidata a 3x mixtura. Druhý manuál C-f''': Roh kamzičí, violu principál, salicionál a pileatu. Pedál C-d' cello a subbas. Táto vzácna pamiatka (údajne najbližší takto precízne vypracovaný organ od tejto firmy nájdete len v Notre Dame v Paríži) bude mať 13. októbra už úctyhodných 110 rokov.

Rekonštrukcia materskej školy na Klokočovej

Budova Materskej školy Klokočova bola postavená v 80-tych rokoch minulého storočia. Od tej doby neprešla výraznejšou obnovou a podpísal sa na nej aj zub času. V minulom roku mesto požiadalo v rámci výzvy vyhlásenej Ministerstvom životného prostredia prostredníctvom Operačného programu Kvalita životného prostredia zameranej na energetickú efektívnosť administratívnych budov o nenávratný finančný príspevok na jej obnovu a aj napriek obrovskému pretlaku žiadostí sa podarilo našu žiadosť schváliť. Po všetkých administratívnych úkonoch sme konečne začiatkom prázdnin mohli prejsť k jej rekonštrukcii. Rekonštrukcia bude zahŕňať výmenu okien, vstupných dverí, rekonštrukciu strechy so zateplením a zateplenie obvodového plášťa s novým náterom fasády. Uvedenými stavebnými prácami sa odstránia systémové poruchy budovy, zníži sa jej energetická náročnosť a zlepši sa celkový komfort detí a zamestnancov. Plán kompletného ukončenia rekonštrukcie je november tohto roku. Celkové oprávnené náklady na projekt sú vo výške 165 267,90 € z čoho je spoluúčasť mesta vo výške 8 263,40 €. Projekt je spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Hnúšťania na akcii v regióne I.: Lukovišťský kališčok

„Nebude mieru na svete do tých čias, kým ruky, ktoré plnia náboje sa nenavrátia k plneniu fliaš. Prečo má tiecť krv, nech tečú nápoje. Nech miesto hromobitia kanónov znie krotký cengot čiaš!“

V sobotu, 15. júla, vyvrcholila v Lukovištiach súťažná výstava a ochutnávka ovocných destilátov Banskobystrického kraja pod názvom Lukovišťský kališčok. Úvod podujatia patril slávnostnému vyhodnoteniu súťažných destilátov a oceneniu víťazov, ktorého sa ujali členovia Slovenského Rádu rytierov destilátov, tajomník Združenia výrobcov liehu a liehovín na Slovensku, starostka obce a riaditeľka Lukovišťskej pálenice. Z 265 súťažných vzoriek bolo 223 ocenených, čo svedčí o vysokej kvalite ovocných destilátov v našom kraji, pričom 78 diplomov bolo zlatých, 75 strieborných a 70 bronzových. Okrem dobrého jedla a tých najlepších domácich páleniek nechýbala aj dávka vzdelania. O to sa postaral Ján Balog z firmy Gemerprodukt Valice OVD Rimavská Sobota so svojou prednáškou na tému Najnovšie poznatky prípravy ovocných destilátov. Po nej nasledovalo to hlavné, koštovka domácich páleniek, ku ktorým sa pridalo aj dobré jedlo. „Na výber bol guláš z jahňaťa a z diviny, kapustnica s guľkami, pečené klobásy i jaternice. Do pestrej ponuky jedál prispeli aj priatelia z Maďarska, ktorí pripravili hovädzí guláš a šlambus – vynikajúce jedlo zo zemiakov, slaniny a cestoviny pripravované v kotlíku a podobné grenadíru,“ uviedla starostka obce Alena Segedyová. Kvôli poobedňajšiemu dažďu sa kultúrny program presunul do kultúrneho domu priamo k

ochutnávke destilátov, čo dobrú náladu ešte viac umocnilo. K tej pomohla aj hnúšťanská dychová hudba, ktorá si okrem pocitu z dobre zahraného bloku muziky, odniesla aj uznanie všetkých poslucháčov. „Veríme, že Lukovišťský kališčok bude mať pokračovanie,“ dodala starostka obce, ktorá ďakuje všetkým, ktorí sa podieľali na realizácii podujatia i všetkým účinkujúcim.

Zdroj: rimava.sk, motto doplnil (-mp-)

Foto: Ivana Kováčová

Hnúšťania na akcii v regióne II.: Z rozprávky do rozprávky

Hoci prvý dátum uskutočnenia podujatia organizátorom pre zlé počasie nevyšiel, na druhý pokus sa slnko usmievalo poriadne hrejivo. Vďaka slnečnému počasiu sa tak mohol uskutočniť už jubilejný 15. ročník Cesty rozprávkovým lesom s pár novinkami pre potešenie detí pod názvom „Z rozprávky do rozprávky“.

Tento ročník bol výnimočný. Organizátori podujatia sa dohodli, že sa bude niesť v duchu rozprávok od najznámejšieho rozprávkara Pavla Emanuela Dobšinského. A tak v nedeľu 9. júla ráno o 09:00 hod. motýlik a muchotrávka - Lejka Vojenčiaková s maminkou Dianou, riaditeľkou MsKS v Hnúšti, otvorili dokorán bránu rozprávkového lesa. Každému dieťaťu, ktoré prešlo bránou, dali rozprávkovú knižku. Zbieranie pečiatok sa mohlo začať. Na prvom stano-višti, kde za splnenie úloh mohli dostať pečiatku, čakala rozprávka O veternom kráľovi. Druhá rozprávka bola o Dlhom nose, ktorý narástol princeznej, lebo nehovorila pravdu. Rozprávku Trojruža pozná asi každé malé či veľké dieťa. Oslobodiť princeznú mohli až po prekonaní prekážok a správnom pomenovaní kvetov. V rozprávke O troch grošoch (Š. Zajak, K. Murinčeková) vyskúšali šikovnosť detí pri triedení a určovaní farieb vrchnáčikov. Múdry chlapec zase vyskúšal odvahu detí strčením ruky do krabice a hádaním, čo v nej je. Zlatá priadka zase priadla nite a vďaka deťom, ktoré prešli cez labyrint, prekonala kúzelného škriatka. V rozprávke O dvanástich mesiačikoch deti pomohli Maruške nazbierať fialky, jahôdky a jabĺčka. Spoznávanie zvieratiek a maľovanie na tvár mohli deti zažiť v rozprávke Ružová Anička. V ďalšej O hlúpej žene si vyskúšali svoju šikovnosť počítaním peňazí a zametením loptičky do jamky. Kým ježibábel povyšival návštevníkov prútenou metlou, v tej chvíli už mohli Radúz s Ľudmilou

pokračovanie z predošlej strany z jeho zajatia ujsť. Kto nepoznal rozprávku Ako išlo vajce na vandrovku, tak vďaka tomuto stanovištu ju už teraz pozná. S Jankom Hraškom zase deti mohli hračom do koša hádzať. Zlatovláske pomohli deti prejsť Čierne kráľovstvo a prekonať Čiernu kráľovnú. Skákanie vo vreci a prekonávanie prekážok, aj taká bola teraz rozprávka O jednom chudobnom mlynárovi. V rozprávke Sol' nad zlato ukázali všetkým návštevníkom, že niekedy aj tie najbežnejšie veci v živote sú tými najdôležitejšími. Princezná, drak a víla čakali trpezlivo v cieľi na šikovné a odvážne deti, kde ich odmenili sladkou odmenou s prevkapiením. A ako to už v rozprávkach býva, zazvonil zvonec a rozprávkam v rozprávkovom lese je na rok už koniec. Bránou rozprávkového lesa tento rok prešlo 580 detí v sprievode svojich rodičov, starých rodičov, tiet, ujov a iných rodinných príslušníkov tzn. viac ako 1 500

návštevníkov. Zbieranie pečiatok do rozprávkovej knižky bolo pre niektoré deti veľkou výzvou. Chceli ich nazbierať čo najviac, a tak si nechali opečiatkovať aj svoje ruky. Toto krásne rozprávkové podujatie zároveň sprevádzali rôzne sprievodné atrakcie ako výstava výtvarných prác detí z MŠ a ZŠ v Mikroregióne Rimava a Rimavica, jazda na koníkoch, vozenie na koči, skákacie atrakcie a maľovanie na tvár. Nechýbala ani cukrová vata, sladké palacinky, varená kukurica, či výborný guláš a párky. Mikroregión Rimava a Rimavica v spolupráci s OZ OZVENY organizujú toto podujatie pre radosť všetkých návštevníkov, no hlavne pre žiariace očka tých najmenších. Veľké poďakovanie patrí všetkým 150 dobrovoľníkom, ktorí svojím voľným časom a kreativitou prispeli ku detskému dobrodružstvu Cestou rozprávkovým lesom „Z rozprávky do rozprávky“.

Ing. Henrieta Struhárová, foto: Michal Lichanec

Hnúšťania na akcii v regióne III.: Dedinka Drienčany ožila

Vitajte v rozprávkovej dedinke, kde sa piesok lial a voda sypala...Týmito slovami moderátor Martin Pliešovský z MsKS v Hnúšti vítal návštevníkov obľúbeného podujatia Dedina oživa, ktorého dejiskom bola obec Drienčany. Podujatie plné kulinárskych rozprávkových dvorov, remeselných výrobkov či folklóru písalo už svoj 14. ročník. Tento rok však drienčanske pódium nepatrilo len tradičnému spevu či tancu, návštevníci si vychutnali aj tóny z 30-tych rokov minulého storočia. Tie mala na starosti Zuzana Haasová a The Susie Haas Band. „Je to také retro, čím sme chceli obohatiť tento ročník,

aby to nebolo len čisto folklórne, ale zároveň priniesť niečo staršie, možno mladej generácii menej poznané a zároveň také osviežujúce,“ uviedla pre Rimava.sk dramaturgička podujatia Stanislava Zvarová z Gemersko-malohontského osvetového strediska (GMOS), ktoré akciu spoluorganizovalo. Podľa jej slov toto podujatie nie je len o folklóre. „Chceme aby dedina ožila v nielen z obdobia 19. storočia, a preto sme siahli aj po takomto inom formáte. Niektorí to berú, že dedina je čisto len folklór, ale dedina žije aj v súčasnej dobe takže treba prinášať aj niečo iné. Ale samozrejme nechce-

me zabúdať na naše tradície,“ ozrejmila Zvarová. Na strane druhej to však predsa žilo i folklórom. Ako poznamenala dramaturgička, v programoch vystúpili i naše sólistky, speváčky. „Vystúpila Lucka Jakabšicová z Klenovca, Alžbeta Váradiová z Klenovca, Barbora Luptáková z Rimavskej Soboty, ktorá je slávica Slovenska. Takže naše talentované speváčky z regiónu predviedli aj tu na Dedine oživa to, čo majú rady, to čo je im srdiečku blízke, a to je ľudová pieseň,“ priblížila a dodala, že predstavil sa i regionálny heligonkár Ferko Poprovský a hosťom podujatia bola folklórna skupina

pokračovanie z predošlej strany

Dolina z Gemerskej Polomy. „Priniesli krásu v podobe horného Gemera a tento folklór patrí aj sem, pretože sa približuje aj nárečiu, ktoré je práve v okolí Drienčan.“ Záver podujatia patril folklórnemu súboru Podpoľanec, ktorý bol uvedený slovami Andreja Sládkoviča z básne Detvan: „Kto ste videli, slovenskí bratia, tej zbojníckej Poľany štít? Skaliská, čo sa v oblakoch tratia, jakby nebo chceli schytiť: okolo bralísk bujnú trávničku a hadie prte, oviec chodničky a výhľad cárovnej hory: pod ňou sto dolín, sto dedín leží, jakby kráľovná z vysokej veži prezerala svoje dvory.“ Súčasťou boli tradične tvorivé remeselné dielne, kulinárske dvory, jarmok remesiel, kde sa prezentovali nielen regionálni výrobcovia. Podľa dramaturgičky nechýbal ani program v miestnom evanjelickom kostole, ktorý bol obohatený hosťami. A hoci 14. ročník Dedina oživa bol sprevádzaný horúcim počasím i dažďom, podľa Zvarovej bolo podujatie vydarené. Rovnaký názor mal aj starosta Drienčan, Peter Švoňava. „Je to veľmi pekné podujatie, na ktoré sa vždy veľmi tešíme. Teší sa na neho aj veľa návštevníkov, ktorí sa tu radi stretávajú. Myslím si, že keď je to už 14-ty krát, tak

treba to opakovať, je to už taká tradícia v obci,“ povedal pre Rimava.sk starosta obce. Ako prezradil, po akcii je veľmi rád, keď mu návštevníci píšú emaily s tým, že podujatie sa im páčilo. „To tak človeka poteší a je to aj dôvod a motivácia, aby sme v tom pokračovali ďalej,“ doplnil. A hoci je už 14. ročník minulosťou, pomaly sa začínajú prípravy na ten okrúhly. Dúfame, že jubilejný 15 ročník bude tak úspešný, ako tie doteraz.

Zdroj: rimava.sk

Foto: Marek Cirbus

Dychová hudba počas letných dní potešila seniorov

Dychová hudba mesta Hnúšťa nelenila ani počas letných mesiacov. Okrem pravidelných nácvičiek sa rozhodli navštevovať sociálne zariadenia a domovy dôchodcov v okolí mesta. Potešili tak seniorov v Domove sociálnych služieb Tilia v Slanej Lehote, Náš domov na Babinom moste a Domov dôchodcov a sociálnych služieb v Klenovci. Okrem toho sa predstavili na 2. ročníku súťažnej výstavy a ochutnávky ovocných destilátov Banskobystrického kraja „Lukovišťský kalíšok 2017“ a svoje nástroje rozozvučali aj na oslavách obce Babinec. Súbor sa opäť rozšíril o nových členov – pribudla k nim hráčka na saxofón Alica, ktorá je nežnou ozdobou dychovej hudby a nádejný mladý hudobník Tomáš. Najbližšie sa pripravujú na výročie Slovenského národného povstania a na 3.ročník prehliadky dychovej hudby Tečkova trubka, ktorá sa uskutoční 30. septembra 2017 a je spojená so súťažou vo varení kotlíkovej kapustnice. Na tejto prehliadke sa predstavia nielen s novými stojanmi na noty, ale aj v novej uniforme – vestičkách s motýlikmi, ktoré sa im šijú v Centre pánskej módy v Tornali. Na modernizáciu Dychovej hudby mesta Hnúšťa získalo MsKS dotáciu z Banskobystrického samosprávneho kraja.

Mgr. Diana Vojenčiaková, MsKS

2xfoto: Imro Garláty

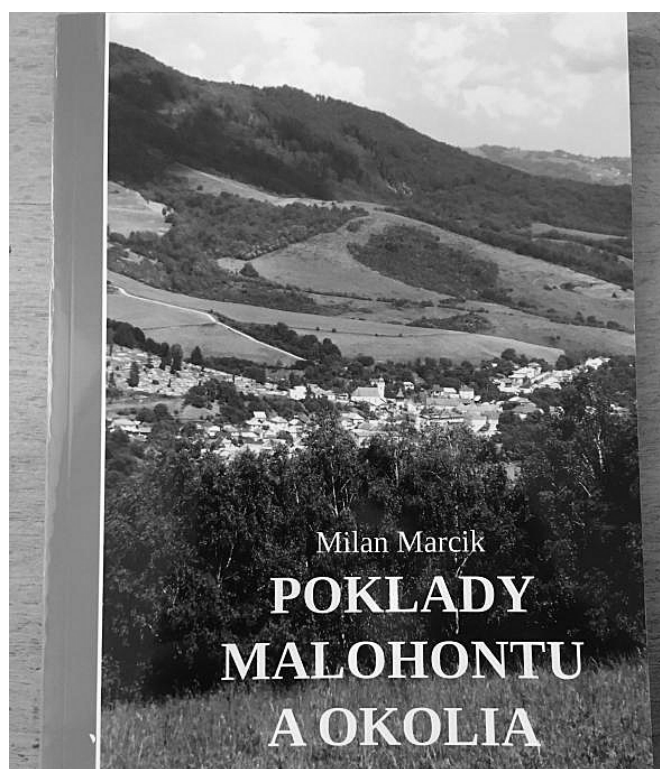
Milan Marcik: Človek neumiera, pokiaľ si naňho niekto spomenie.

„Každý chrám Boží je unikátny. S rešpektom a s pokorou sme vchádzali najmä do gotických kostolov- Kyjatice, Rimavské Brezovo, Rimavská baňa, Malé Teriakovce, Kraskovo. Prijemný dojem sme mali aj z jediného dreve-ného kostola v Malohonte v Dúžave. S úctou sme vchádzali do skromne navštevovaných kostolov v Polo-me, Ratkovskej Zdychave, Rovnom, Brádne, Hodejove, Selciach, Váľkove. Zaujímala nás história, interiér i exteriér kostolov, ale aj duchovný život evanjelikov, žijúcich na tomto území. V tejto skromnej knižke som sa pokúsil obrazom a textom priblížiť vzácne Poklady Malohontu a okolia, ktoré za skromných pomerov vybudovali naši predkovia. Povinnosťou našej generácie je tieto skvosty udržiavať- zveľaďovať a pokiaľ je to možné nezabúdať na duchovný život.“ napísal autor knihy Milan Marcik. Rovnako ako pekné ľudové pesničky a írečité nárečia, patria ku Gemeru-Malohontu aj starobylé evanjelické kostolíky, ktoré sú svedkami o viere tých, ktorí tu boli pred nami. Žiaľ, na mnohé gemerské pesničky sa zabúda, pôvodné nárečia ovláda v dedinách už len niekoľko jednotlivcov a rovnako osireli aj mnohé lavice malohontských chrámov. Nie z nostalgie, a ani z ľúlosti za dávnou minulosťou, ale pretože sme presvedčení o tom, že tento kraj rozprávok a starobylých kostolíkov je výnimočný a krásny. Preto chceme zachovať aj vzácne dedičstvo tej možno svojráznej, možno niekedy pochybujúcej a až príliš premýšľajúcej, ale vzácnej gemersko-malohontskej evanjelickej viery. Preto aj táto publikácia nie je iba svedectvom o viere tých, ktorí chrámy stavali, ale aj o viere malohontských evanjelikov na prahu 21.storočia – o ich biede, zápasoch, ale aj nádeji... Ondrej Majling, ev. a.v. farár v Hrachove.

Po pozdrave: „Dobrý deň“, hneď dodávam: „Dobre, že vás máme“. To patrí našej Jarke Jakubčekovej, ktorá na poschodí Domu služieb prevádzkuje menšie krajčírstvo. Pani Jakubčeková nám všetkým robí veľké a nepostrádateľné služby. Veď nohavice s pokazeným zipsom či správne zdrhovadlom, nemožno nosiť. Ak sme si kúpili a zle merali nohavice, treba ich skrátiť, alebo vykonať iné krajčírské úkony na ženskom odevu, tak to dokážu len šikovné ruky našej Jarky. A pre potešenie, ak to potrebujete, aj na poslednú chvíľu. Oceniť treba jej šikovné ruky, ktoré nám pomôžu obliecť si bezchybné obleky, sukne, blúzky či košele a znovu môžeme vykročiť za svojím cieľom. Koľko treba zručnosti na všitie nového

Táto zaujímavá knižná publikácia vyšla v roku 2016 a na 130 stranách nás postupne prevedie jednotlivými malohontskými kostolíkmi, ich exteriéromi a interiéromi, aj spolu s ich krátkym popisom. Zároveň je popretkávaná vrúcnyimi modlitbami a zaujímavými myšlienkami... Autor knihy Milan Marcik zomrel po zákernej chorobe 28. augusta 2016 a táto skromná knižka sa tak neplánovane stala jeho posledným dielom. Bol nadšným propagátorom svojho rodného Novohradu, ale aj okolitých regiónov, medzi ktoré patrí Malohont. Pripomeňme si ročné výročie úmrtia možno aj kúpou tejto knihy, napríklad v TIC v Rimavskej Sobotě.

Zdroj: rimava.sk

zipsu? Verte, ja som to skúsil. Keď mi raz manželka povedala: „Keď si si to neopatrnosťou zapríčinil, tak si to vypáraj a ja ti to všijem.“ Úradovali nožnice, manikúrové nožničky, nožík, ba i žiletka. No tento proces trval nesmierne dlho! A preto, keď naša pani krajčírka tento úkon ohodnotí len pár euromincami, musíme len poďakovať, a tak ako som povedal na začiatku: „Dobre, že vás máme!“

Mgr. Vladimír Čák

Nová enviro učebňa v ZŠ J. F. Rimavského

V ostatných rokoch sa pedagógom v Základnej škole J. F. Rimavského podarilo vypracovať a zrealizovať viacero projektov environmentálneho charakteru. Vďaka nim bolo možné zveľadiť a skrášliť areál školy. Koncom tohto školského roka bol ukončený ďalší projekt s názvom Naj eko-vylepšovák na škole, ktorý finančne podporila Nadácia Volkswagen Slovakia v rámci grantového programu Zelené vzdelávanie. Jeho cieľom bola podpora vzdelávania detí v oblasti životného prostredia a ekológie, ich kreativity a environmentálneho myslenia.

Výstupom projektu bola nová enviro učebňa vybudovaná v školskej záhrade. Na jej tvorbe sa podieľali všetci žiaci školy zberom pet fliaš, ktoré sú jej nevyhnutnou súčasťou. Starší žiaci v eko-tímoch pracovali na návrhoch, ako fľaše spracovať, aby mohli plniť funkciu stien tejto učebne. Svoje návrhy prezentovali pred komisiou, ktorá vybrala ten najvhodnejší. Niekoľko mesiacov potom fľaše podľa víťazného postupu orezávali a viazali do súvislej plochy. S realizáciou projektu súvisela aj úprava okolia učebne vysádzaním stromčekov, kveti-

Nadácia Volkswagen Slovakia

nového záhonu a zelene. Nakoľko sme sa rozhodli učebňu o niekoľko metrov zväčšiť, určite by jej realizácia nebola možná bez skvelých ľudí a firiem, ktorí pri nás celý ten čas stáli a podporovali nás. Naše poďakovanie patrí hnúšťaňskej Urbárskej spoločnosti Sinec, Píle Pali v Klenovci, Mestským lesom Revúca, Štátnym lesom Slovenskej republiky, pánovi Ing. Černákovi s manželkou, pánovi Mgr. Šaminovi, mestu Hnúšťa, pánovi primátorovi Mgr. Michalovi Bagačkovi, Nadácii Volkswagen Slovakia a všetkým, ktorí pridali ruku k tomuto skvelému dielu. A tak na konci júna bola enviro učebňa slávnostne otvorená a daná do užívania. Medzi prvé akcie, ktoré sme v nej zorganizovali, bolo stretnutie s bývalými pracovníkmi našej základnej školy, ktorí si užívajú zaslúžený dôchodok. Naše pozvanie prijali bývalí pedagógovia, ale aj panie upratovačky a kuchárky. Pri spoločnom posedení a malom občerstvení si pospomínali na časy ich pôsobenia v škole. Od tej doby sa v škole mnohé zmenilo aj vďaka realizácii podobných projektov. Enviro dostalo zelenú a my veríme, že tento projekt, ktorý bol zrealizovaný v tomto školskom roku, nebude posledný. Veď spolu dokážeme všetko.

Mgr. Petra Kizeková

**Ponúkam súkromné hodiny francúzskeho jazyka
pre začiatočníkov a aj pokročilých.**

Kontakt: 0908 948 413

Z Grantu Blasberg, Gubárstvo i synaGóGa

Miestna akčná skupina MALOHONT v rámci Grantového programu CESTOU – NECESTOU v roku 2016 podporila projekt „História v troch dolinách“, ktorého realizátorom bol Mikroregión SINEC-KOKAVSKO. Týmto projektom sme vytvorili a obnovili zaujímavé objekty historického a kultúrneho dedičstva - Múzeum histórie priemyslu v Hnúšti, Múzeum súkenníctva a gubárstva v Klenovci a Synagógu v Kokave nad Rimavicou, čím prispievame aj touto formou ku rozvoju cestovného ruchu v našom regióne. V jednotlivých objektoch zachováujeme históriu a tradície pre súčasné a ďalšie generácie turistov a návštevníkov, ktorí náš región navštevujú. Stála expozícia histórie hnúšťanského priemyslu v priestoroch bývalej Technickej gumy, a.s. v Hnúšti: V roku 1811 začala spoločnosť Rimavská koalícia využívať nerastné bohatstvo zeme. V roku 1881 bola založená Rimamuránsko-šalgotarjárska účasťinná spoločnosť, ktorá v roku 1885 postavila v mestskej časti Likier prvú koksovú vysokú pec. Začiatkom 20. storočia hutnícky priemysel upadol, posledná pec vyhasla v roku 1921. Počiatky chemického priemyslu v Hnúšti sa datujú do 20. rokov 20. storočia. Práve vtedy areál bývalých železiarní odkúpil Dr. Eugen Blasberg z Düsseldorfu a v roku 1924 v ňom spustil chemickú továreň s programom: zuhličenie drevenej hmoty chemickou cestou a výrobu s tým spojených produktov. Drevné uhlie sa tu vyrábalo donedávna, hoci na konci 20. storočia postihol útlm ako chemickú, tak i banskú výrobu. Na výstavnej ploche takmer 40 metrov štvorcových sa nainštalovalo viac ako 500 obrazových a trojrozmerných výstavných historických predmetov a materiálov, ktoré zaznamenávajú vývoj priemyslu v Hnúšti-Likieri od najstarších dochovaných záznamov až po časy nedávno minulé, siahajúce do prevratu v roku 1989 a čiastočne i po ňom. V rámci realizácie projektu sme vymenili plávajúcu podlahu v priestoroch, osvetlili exponáty, pomocou závesných systémov upevnili fotografie a nakúpili autorizované múzejné predmety, ktoré budú k dispozícii počas výstavného času stálej expozície histórie hnúšťanského priemyslu vďaka autorovi výstavy Mgr. Martinovi Pliešovskému.

Múzeum súkenníctva a gubárstva v Klenovci: Rekonštrukciou drevenej kolešne (finančné prostriedky získala obec prostredníctvom MAS MALOHONT) bolo v centre obce zriadené Múzeum súkenníctva a gubárstva, ktoré bolo potrebné pripraviť, aby sa mohlo otvoriť pre občanov a turistov ako stála expozícia, pretože

gubárstvo aj súkenníctvo má v obci dlhoročnú tradíciu. V rámci projektu sme vybetónovali podlahy pod gubárske a tkáčske stroje, upravili strop pred škodcami, prípravkami ošetrili zbierkové predmety, nainštalovali bodové osvetlenie, vyrobili kovanú železnú reťaz, nakúpili výstavné vitríny na vystavenie exponátov.

Synagóga v Kokave nad Rimavicou: V strede obce Kokava nad Rimavicou sa nachádza menšia romantická stavba s historizujúcimi prvkami z konca 19. storočia (z roku 1890). Sieňový priestor s emporami je krytý rovným stropom. Interiér je zrekonštruovaný, dekorácia stien je pôvodná, na troch stranách modlitebne sa nachádza ženská galéria. V súčasnosti sa priestory synagógy využívajú ako koncertná a výstavná sieň. Synagóga je vo vlastníctve obce. V roku 1996 Ministerstvo kultúry SR, sekcia krajiny a pamiatok, vyhlasuje synagógu za kultúrnu pamiatku. V rámci projektu sme v synagóge zrekonštruovali strechu - nakúpili strešnú krytinu.

pokračovanie na ďalšej strane

Do projektu boli zapojení aj dobrovoľníci, ktorí maľovali, pomáhali pri montážnych prácach závesného a bodového osvetlenia, betónovali podlahy, upravovali strop, ošetrovali zbierkové predmety a pomáhali pri výmene strešnej krytiny. Vytvorili sme svojím zameraním jedinečné expozície, aké sa nikde v regióne nenachádzajú - napr. synagóga je jediná v regióne, priemyselne zamerané múzeum a tiež múzeum súkenníctva a gubárstva sú jedinečné v regióne. Súčinnosť pri realizácii projektu poskytlo mesto Hnúšťa, obce Klenovec a Kokava nad Rimavicou, kde sú uvedené expozície zriadené. Realizáciou projektu sme dosiahli zhodnotenie historického a kultúrneho potenciálu na území Mikroregiónu SINEC-KOKAVSKO a MAS MALOHONT a tým posilnili schopnosti presadiť sa v oblasti pritiažnutia domácich a zahraničných záujemcov o cestovný ruch a architektúru regiónu. Výsledkom po ukončení, zrealizovaní projektu je zvýšená informovanosť nielen návštevníkov a turistov, ale projekt rozšíril informácie aj všetkým domácim občanom. Rozšírili sme povedomie aj u obyvateľov blízkeho či vzdialenejšieho okolia. Poskytované informácie podporia cestovný ruch a regionálny turizmus.

Milada Kochanová, manažérka Mikroregiónu SINEC-KOKAVSKO

Do nového školského roku v novom

Zdroj: odd. výstavby

Jedáleň Základnej školy Janka Francisciho Rimavského v Hnúšti, ktorá je roky zanedbaná a nespĺňala stanovené podmienky, potrebovala nevyhnutnú rekonštrukciu. Z tohto dôvodu sa mesto rozhodlo, že pre ZŠ kompletne zrekonštruuje vnútorné priestory školskej kuchyne a prípravne jedál. Zadanie je jednoznačné a týka sa funkčnej a estetickej stránky školskej jedálne. Rekonštrukčné práce boli zamerané hlavne na výmenu odpadových privodných potrubí v kuchyni, montáž kuchynského zariadenia, výmeny podláh, montáž obkladov stien, stierkovanie stien a následné vymaľovanie. Renovačné práce sa realizovali od začiatku školských prázdnin a termín dokončenia bol stanovený na posledný augustový týždeň 2017. Na účely rekonštrukcie mesto vyčlenilo 13 500 € a práce robila firma BMP - SLOVSTAV s.r.o.

Koncom roka 2016 mesto doinštalovalo v športovej hale moderné zariadenie na ohrev a premiešavanie vzduchu čím by sa mal v hale zvýšiť teplotný komfort v zimných mesiacoch. V trende modernizácie sme nepopustili ani v tomto roku a s pomocou Technických služieb Mesta sa športová hala kompletne vymaľovala, následne sme vymenili všetky osvetľovacie telesá za úsporné LED svietidlá a obnovili sme náter hracej plochy. Celkové výdavky, ktoré sa vynaložili na modernizáciu športovej haly, sa pohybujú v sume 40 tisíc Eur.

Zdroj: hnusta.sk

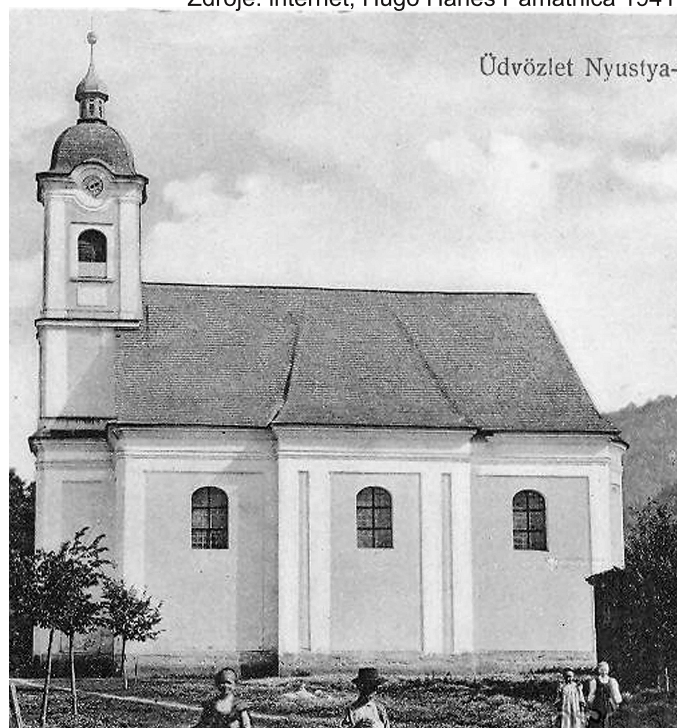
Päťsto rokov: Počiatky reformácie v Malohontskej Hnúšti

Lutherova reformácia sa zapísala nezmazateľnými literami do dejín nielen cirkvi, ale aj celého ľudstva. Predstavuje totiž duchovné hnutie, ktoré svojím obsahom zanechalo stopy nielen na náboženskom, ale aj na kultúrnom, sociálnom a politickom živote Európy a čiastočne aj iných svetadielov. Prirodzene, že aj po odstupe času sa verní potomkovia vďačne zamýšľajú a vďačne hodnotia toto dielo a uvažujú nad odkazom, ktorý z tohto diela aj pre nich vyplýva. Takéto načúvanie veľkému odkazu predkov sa javí ako opodstatnená morálna povinnosť najmä pri významných jubileách, ktoré pripomínajú ich život, dielo a ich odkaz. A takýmto jubileom pre nás je 500. výročie reformácie stredovekej cirkvi, ktoré začal Dr. Martin Luther. Skazenosť stredovekej cirkvi predovšetkým predstavuje vypísanie odpustkov pápežom Levom X. Toto bolo bezprostredným podnetom pre Lutherovo hrdinské vystúpenie v záujme obnovy stredovekej cirkvi v hlave a údoch a najmä uverejnenie jeho 95 téz pribitím na dvere zámocného chrámu vo Wittenbergu 31. októbra 1517 našlo veľkú ozvenu v jeho krajine, ale aj v celej Európe. Luther nebojácne odsúdil predávanie odpustkov a ukázal smer, ktorý má cirkev nastúpiť, ak chce byť cirkvou Ježiša Krista.

Cirkev hnúšťanská povstala v štvrtom desaťročí 16. storočia (okolo roku 1540) pred príchodom generála Salma na zámok Muráň (Salm bol hlavným veliteľom vojska vyslaného kráľom Ferdinandom v roku 1548 s cieľom potrestania lúpežného rytiera Mateja Bašša). Obyvateľstvo Rimavskej doliny bolo už vtedy náboženstva evanjelického. Salm, ako horlivý evanjelik, okolo roku 1560 povolal na hrad evanjelického farára Cypriána Friedta z Olomouca, ktorý mal titul, „regius in arce Muráň concionator“ (kráľovský zámocný kaplán). Jeho si vyvolilo obyvateľstvo čisto evanjelických dolín, muránskej, ratkovskej, blžskej a dištriktu Malohontského za superintendenta. Za jeho pôsobenia prvú kanonickú vizitáciu vykonal vyvolený kňaz muránsky Johann Rimanovius vo februári roku 1596. V roku 1594 bol v Hnúšti kňazom Gašpar Lány Čačinský, ktorý sa zúčastnil na voľbe archidiakóna v Muráni. Podľa listiny podpísanej niekoľkými cirkevníkmi, aj za vizitácie bol farárom hnúšťanským. Listina táto znie: „My, farníci hnúšťanskí a klenovskí, k tomuto kostolu prináležiaci, artikuly kresťanské, v tejto knihe zapísané a aj v našom kostole oznámené, od nás vyslyšané a dobre porozumené, prijímame a zachovať medzi sebou sľubujeme.

Pre potvrdenie tohto, prosili sme nášho pána farára Gašpara, aby na naše miesto svoju pečať pritlačil, pretože svoju nemáme. Actum Hnustae 19. febr. 1596. Laco Lukačko, na ten čas richtár, Lukáč Kolesár, starý kostolník, Michal Karkuš, Jakub Karkuš a Gašpar Bráďňanský“. V tom čase klenovská cirkev ako filia patrila k Hnúšti. V matkocirkvi bol kostol strednej veľkosti, s lavicami a dvomi chórami, štyrmi oltármi - teda predošlý katolícky. Dá sa povedať, že všetko obyvateľstvo sa stalo evanjelikmi, a tak aj kostol prešiel do vlastníctva ev. cirkvi so všetkým, čo k nemu prináležalo: dve casule, tri pozlátené kalichy (z ktorých jeden bol v Klenovci), monstrantia a pontificale. Veža pri kostole nebola. Zvon na zvonici jeden a v kostole zvonec. Fara malá. Dôchodok farára bol dežma - desiata čiastka zo všetkého zbožia, tak jesenného ako aj jarného, z včiel, barancov, kozliat, z konôp, ľanu, hrachu prosa, maku, kromplí. Okrem toho zeme, lúky, ofery a štóly. Za účinkovania Jána Kortseka, muža vysokého vzdelania, horlivého a neúnavného, bol postavený terajší kostol, fara (dnes kaviareň Retro) a škola. Najstaršou pamiatkou je najmenší zvon evanjelického kostola z roku 1522 s nápisom: „O rex gloriae veni. Antonius Palocz fetic.“ V dnešnom sklade malej drogerie v Retre je na drevenej hrade vyryté: „Hnúšťanskí kresťané toto budovali, když s Francúzi boje devet let trvali. Inšp. Peter Kubíný, Sl.B.K. Jan Kortsek, kurátor Jan Drevjanka“.

Mgr. Martin Pliešovský, MsKS, Foto: archív autora
Zdroje: internet, Hugo Hanes Pamätnica 1941

Janko po roku na Púti Mateja Hrebendu

V prvom rade by som chcel túto púť venovať nevidomému, nezlomnému, statočnému, poctivému a múdremu človeku, ktorého poslanstvo vie nájsť úrodnú pôdu aj živote ľudí 21.storočia. Púť venujem aj mojim vzácnym priateľkám a priateľom zo spolku slovenských žien ŽIVENA, ktorý si pripomína svoje 148. výročie založenia. Isto pri tomto všetkom myslím aj na moje milé Prvé slovenské literárne gymnázium, ktoré stále zvädza existenčný súboj s mocou. Verím, že školský rok, ktorý onedlho začne, bude pre nich konečne úspešný a stabilizujúci s perspektívou, pretože profil absolventov tejto školy je vynikajúci. Púť svojou myšlienkou patrí všetkým ľuďom, pre ktorých je vzdelanie, múdrosť, sloboda, slušnosť a veľkorysosť tým, čím je čistá voda pre život. Nuž, a samozrejme, Púť Mateja Hrebendu venujem všetkým VÁM, ktorých účasť na nej cítim vo vašej žičlivosti.

V sobotu 19. augusta 2017 o 10.00 hod. som vyšiel z Hačavy. Tu Matej Hrebenda 16. marca 1880 zomrel. Odprevadiť na cestu ma prišiel môj priateľ Martin Pliešovský, ktorý mi na púť daroval fľašku domácej s nápisom: "Na zdravie Ti želám, vojdí do tela! Liek z čistého kraja, Hrebendu Mateja". Pokračoval som cez jeho rodisko Rimavskú Pílu až do rodiska jeho mamky - Lipovca pri Martine.

Váš Jano Cíger z Mädokýša

Pieta Hrebendovi

Prvé kroky

Foto: (-mp-)

Nakreslite nevidiacim na tmavej ceste čiaru. Bielou pastelkou

Aký je život poslepiacky? Vyskúšajte si to 21.9. od 10.00 do 17.00 v Europa SC v Banskej Bystrici. V stánkoch Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska vás čakajú kompenzačné pomôcky, meranie zrakových parametrov, ale aj maketa ambasádora Bielej pastelky 2017 Mareka Hamšíka. Stretneme sa v uliciach 22. a 23. septembra.

Viac na www.bielapastelka.sk.

Hemžilo sa to veteránmi

V sobotu 19. augusta sa hnúšťanské námestie premenilo na historickú zónu. Viac ako šesť desiatok jedno a dvojstopových nablýskaných vozidiel sa predstavilo početnému publiku. Krása a nostalgické spomínanie!

(-mp-)

Mesto Hnúšťa a Mestské kultúrne stredisko Hnúšťa
Vás srdečne pozývajú na

SÚŤAŽ VO VARENÍ KAPUSTNICE X. ROČNÍK

**30. SEPTEMBRA
2017**

OD 9:00 HOD

ZA KULTÚRNYM DOMOM
V HNÚŠTI

PODMIENKY SÚŤAŽE A PRIHLÁŠKU
NÁJDETE NA WWW.HNUSTA.SK

ČAKÁ NA VÁS:

09:00 - 12:00 Súťaž vo varení kapustnice

10:00 - 12:00 Tečkova trubka - 3. ročník prehliadky dychových hudieb z mesta a okolia

12:00 - 13:00 Vyhodnotenie súťaže a ochutnávka

13:00 - 14:00 Kultúrny program - heligonkárka a speváčka Vlasta Mudříková

o 14:00 Bábkové divadlo HnuBaDlo z Hnúšte predstaví jarmočnú hru o Donovi Šajnovi

Vlasta Mudříková
heligonkárka a speváčka

Dizajn: B. Sliacka

Hnúšťanský hlas
kultúrno-spoločenský
mesačník obyvateľov
Hnúšte a okolia

Vydáva Mesto Hnúšťa
Francisciho 74
981 01 Hnúšťa
IČO 00 318 744

Redakcia: MsKS
Rumunskej armády 195
981 01 Hnúšťa

Náklad 1000 ks
Telefón: 047/542 23 84
mksks@hnusta.org
www.hnusta.sk
facebook:
Mestské kultúrne stredisko
v Hnúšti

Redakčná rada:
Zodpovedný redaktor:
Mgr. Diana Vojenčiaková
Technický redaktor:
Mgr. Martin Pliešovský
Členovia:
PhDr. Margita Féderová
Ing. Oľga Maciaková

Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Názory redakcie sa nemusia zhodovať s názormi autorov zverejnených príspevkov. Redakcia nezodpovedá za ich obsah.

Tlač: NIKARA
M. R. Štefánika 25
963 01 Krupina
ISSN 1339-0511
Registračné číslo MK SR:
EV 3819/09

Tečkova
trubka

3.ročník prehliadky dychovej hudby

